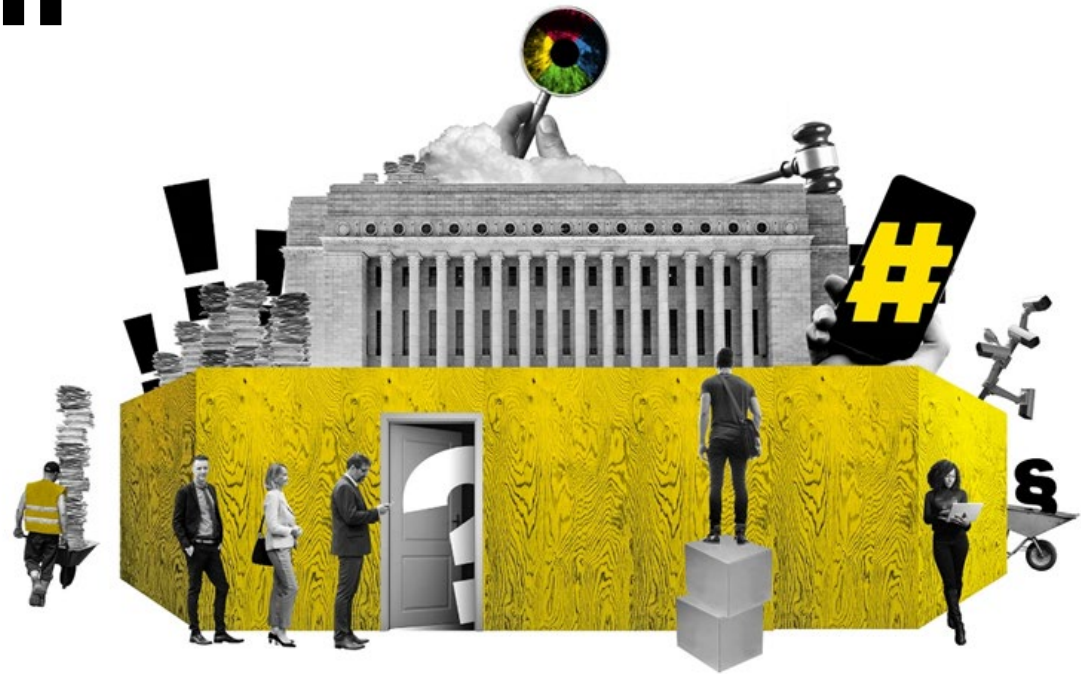

Prosessilouhinnalla läpinäkyvyyttä päätöksentekoon

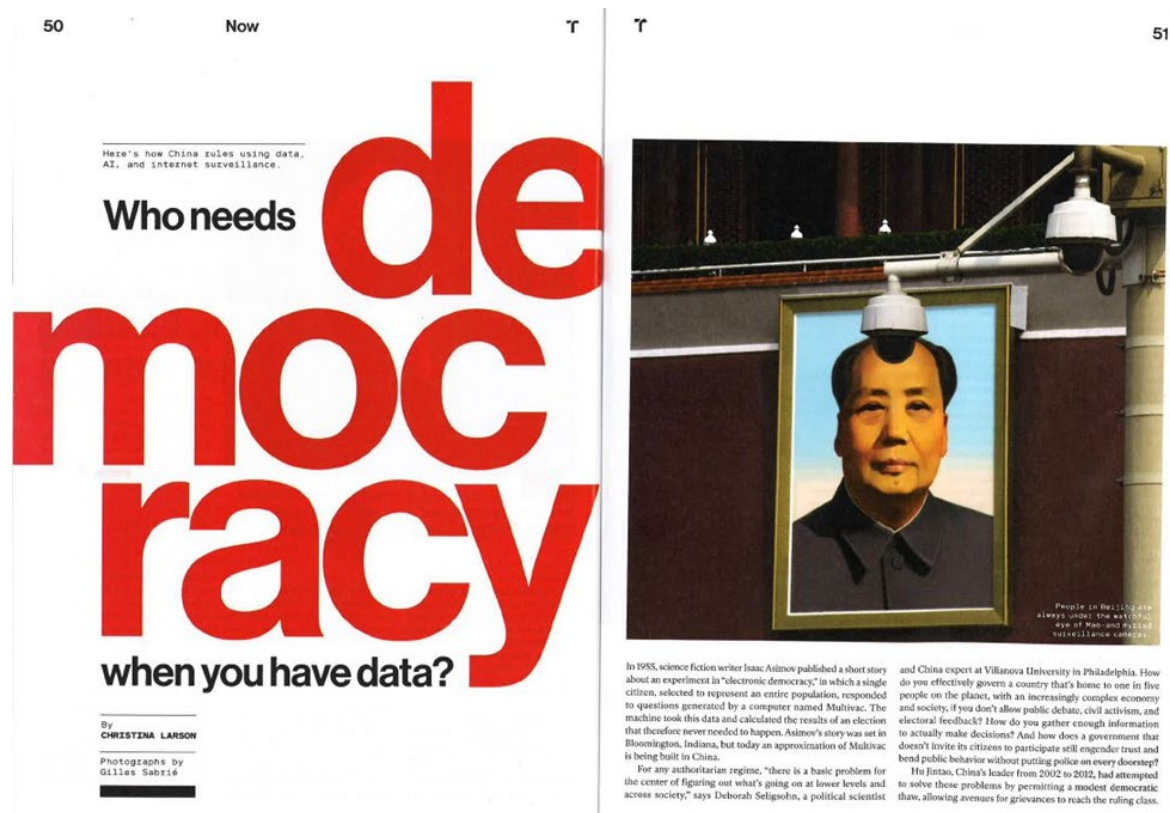
Jouni Backman

Vanhempi neuvonantaja, Sitra

Valtio Expo 5.5.2021

Datan merkitys kasvaa – myös demokratialle

Datan määrä ja arvo kasvavat –
jalostuuko data tiedoksi ja
johtaako se viisaampiin ratkaisuihin?

Tietojohtaminen – myös prosessidata
kaikkien, ml. kansalaiset, saataville.

Data-analytiikka keskeinen
valta- ja menestystekijä.

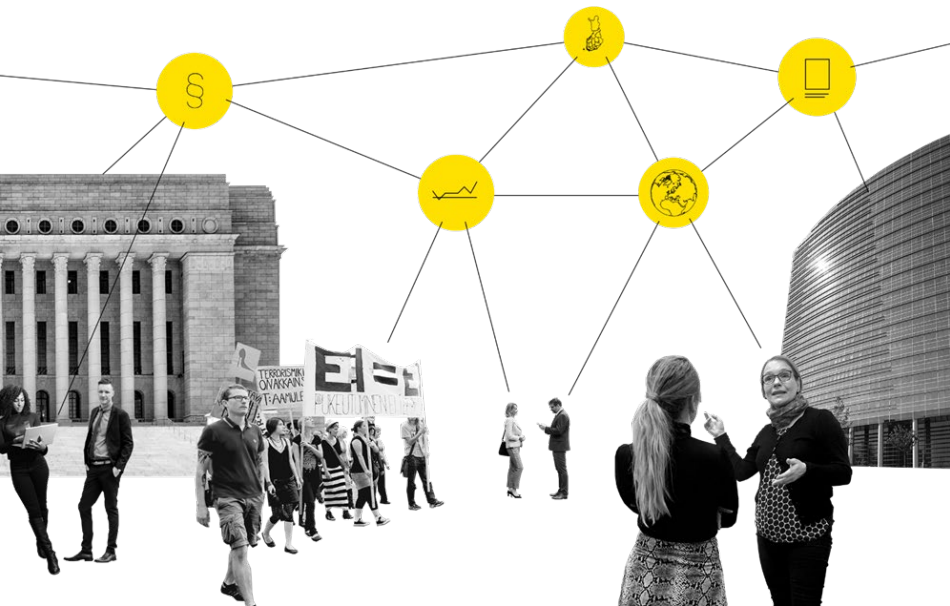
Valtiovalta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta.

Kansanvaltaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen.

Perustuslaki 2 §

Julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon.

Perustuslaki 14 §

Päätöksenteon keskiössä: **Lainsäädäntöprosessi**

Lainsäädäntö on valtiollisen päätöksenteon keskeisin tehtävä ja merkittävin yhteiskunnallinen ohjausmekanismi. Avoimuuden ja läpinäkyvyyden vaatimus korostuu.

Lainsäädäntöprosessi

1

Prosessilla monta osaa ja omistajaa – ei kattavaa ajantasaista kuvausta.

2

Muodollisjuridinen prosessi paremmin tunnettu ja kuvattu – siihen liittyvä poliittinen prosessi huonosti tunnettu ja kuvattu.

3

Laatu ja vaikuttavuus pitkään kritiikin kohteena – kehittämispaineita.

4

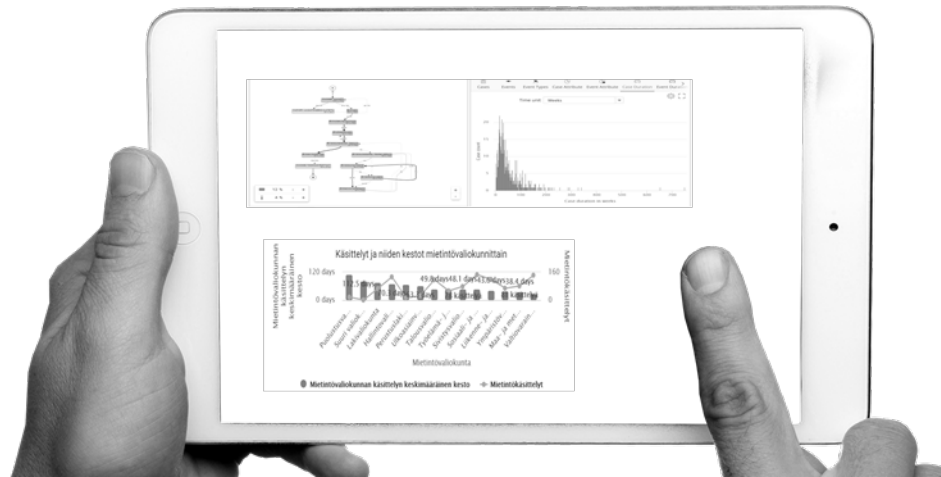
Avoimuus koskenut lähinnä asiasisältöä, ei prosessidataa.

5

Prosessidata ja sen läpinäkyvyys tärkeää mm. johtamisen ja vaikuttamismahdollisuuksien kannalta.

Sitran ja QPR:n prosessikonsulttien yhteinen projekti:

Lainsäädäntöprosessin mallinnus ja analyysi prosessilouhinnan menetelmin.

Projektin eteneminen

Havainnot lainsäädäntöprosessin datasta

1

Datan kerääminen edellyttää avoimia rajapintoja kaikissa vaiheissa (valmistelu, päätöksenteko, vahvistaminen) – nyt vain valtioneuvostolla.

2

Datan laadun ja saatavuuden varmistamiseksi toimijoilla oltava yhteiset standardoidut kirjaamiskäytännöt ja yhteinen tunniste lakiesitykselle – nyt vaihtelevat ja HE-tunniste vasta eduskuntavaiheessa.

3

Yksi yhteinen järjestelmä ei välttämätön, jos data helposti yhdistettävissä raportointi- ja analysointityökaluin.

4

Prosessidatan oltava organisaation hallussa ja helposti jatkuvasti käytettävissä – ei esim. IT-toimittajan takana.

5

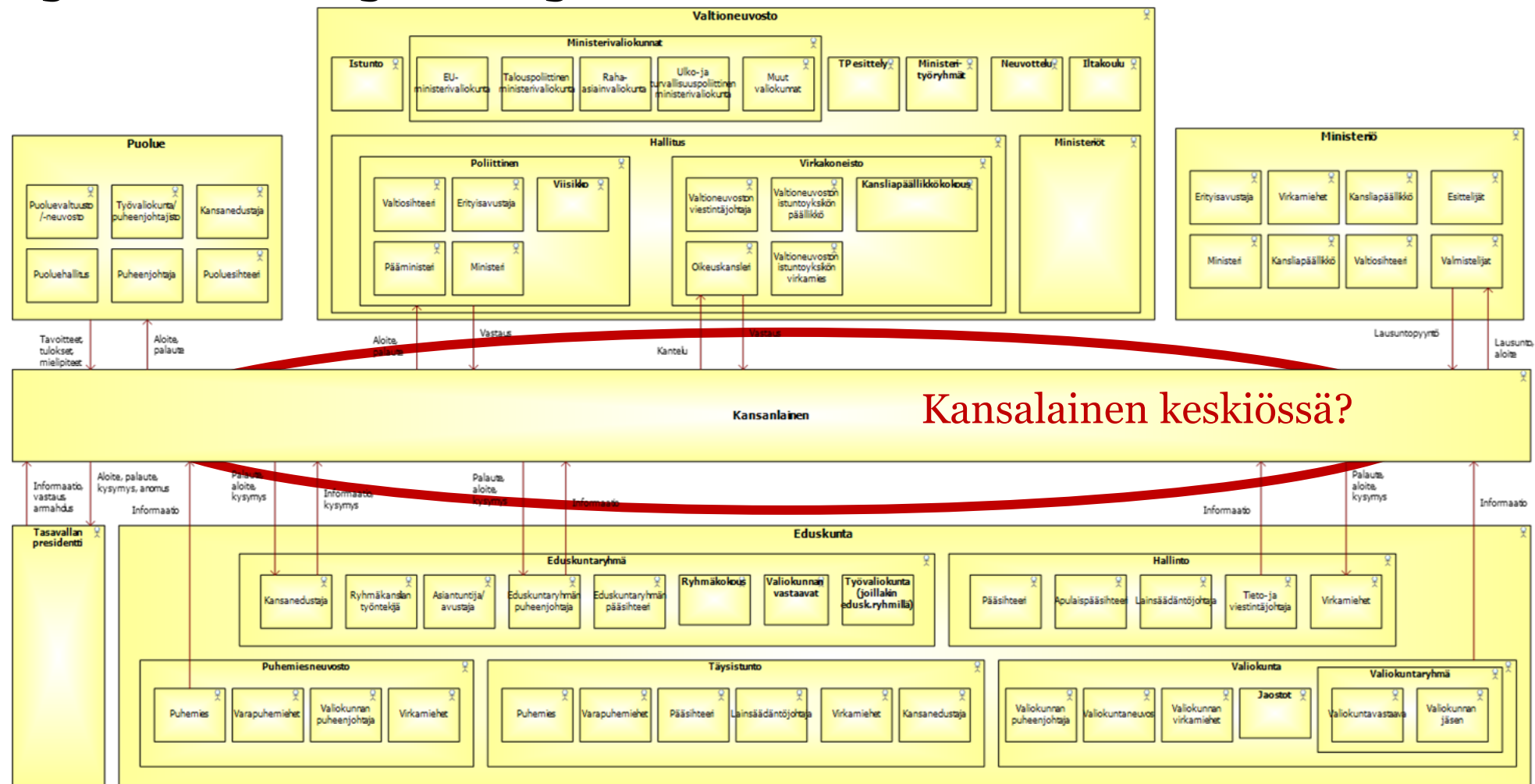
Raportoinnin oltava jatkuvaa, eikä vain kertaluonteista analysointia.

Lainsäädäntöprosessi: Kuvattu aiemmin vain pelkistetyesti (valmistelijan näkökulma)

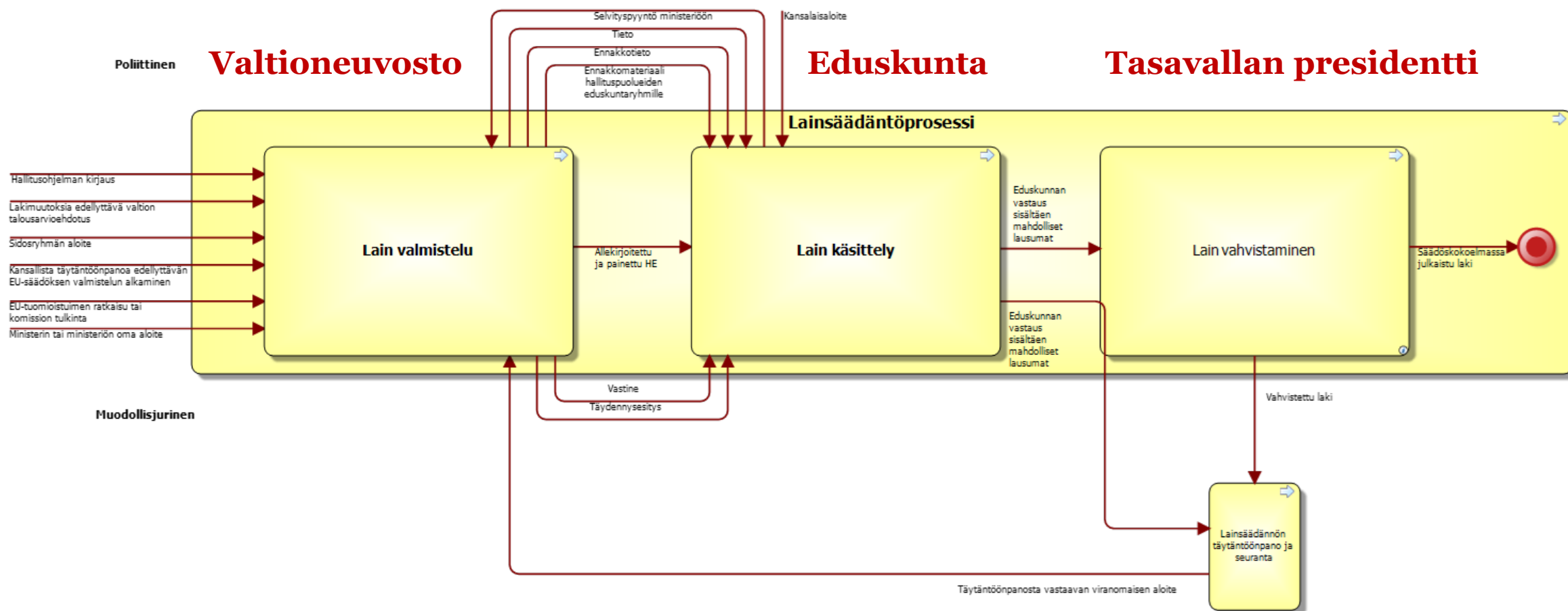

Lähde: Finlex, Lainvalmistelun prosessiopas

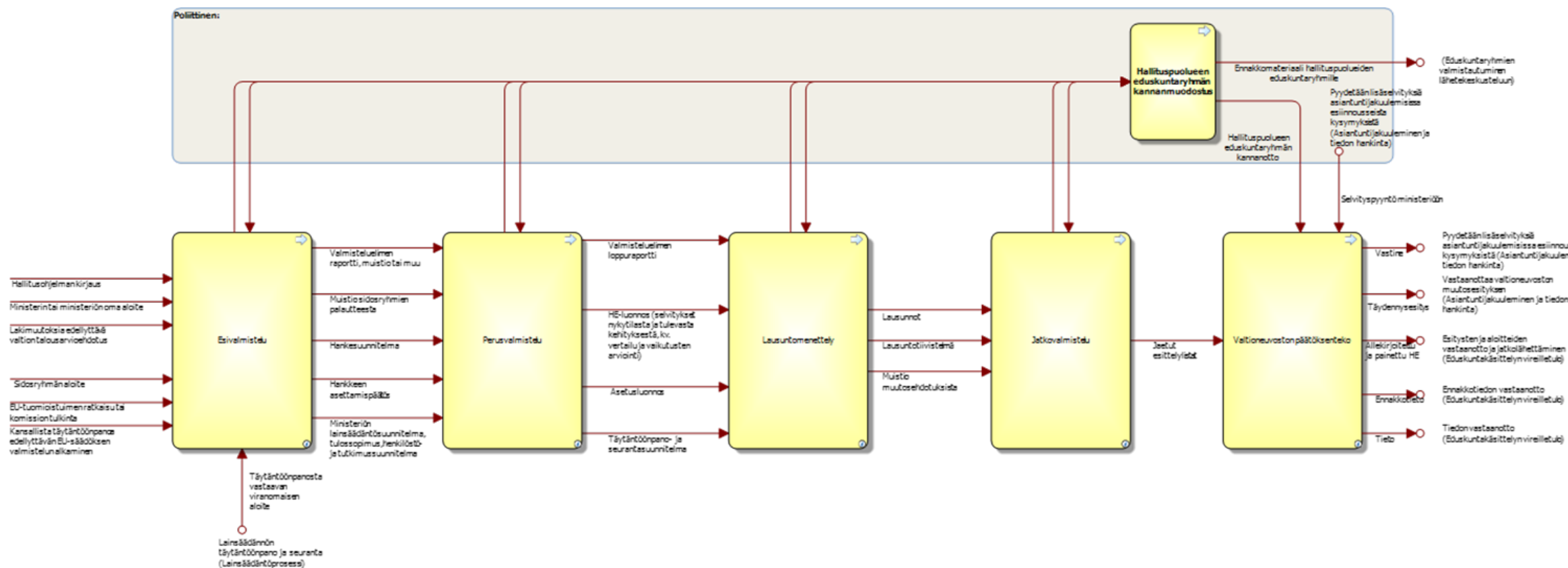
Lainsäädäntöprosessin uusi tarkempi kuvaus: Paljon toimijoita ja moninaista vuorovaikutusta

Lainsäädäntöprosessi: Ylimmän tason toimintamalli, kolme päätoimijaa

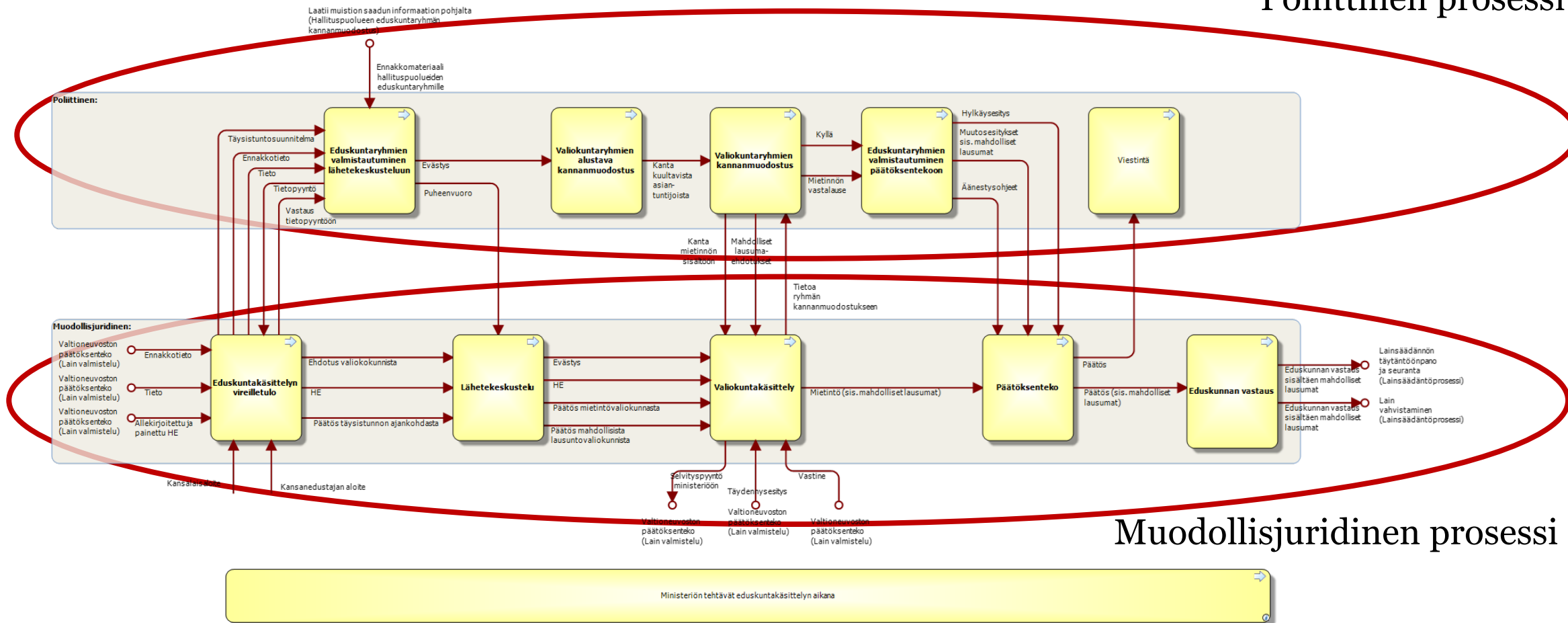

Lainsäädäntöprosessi: Lain valmistelun osalta poliittinen prosessi kuvattiin nyt vain osin

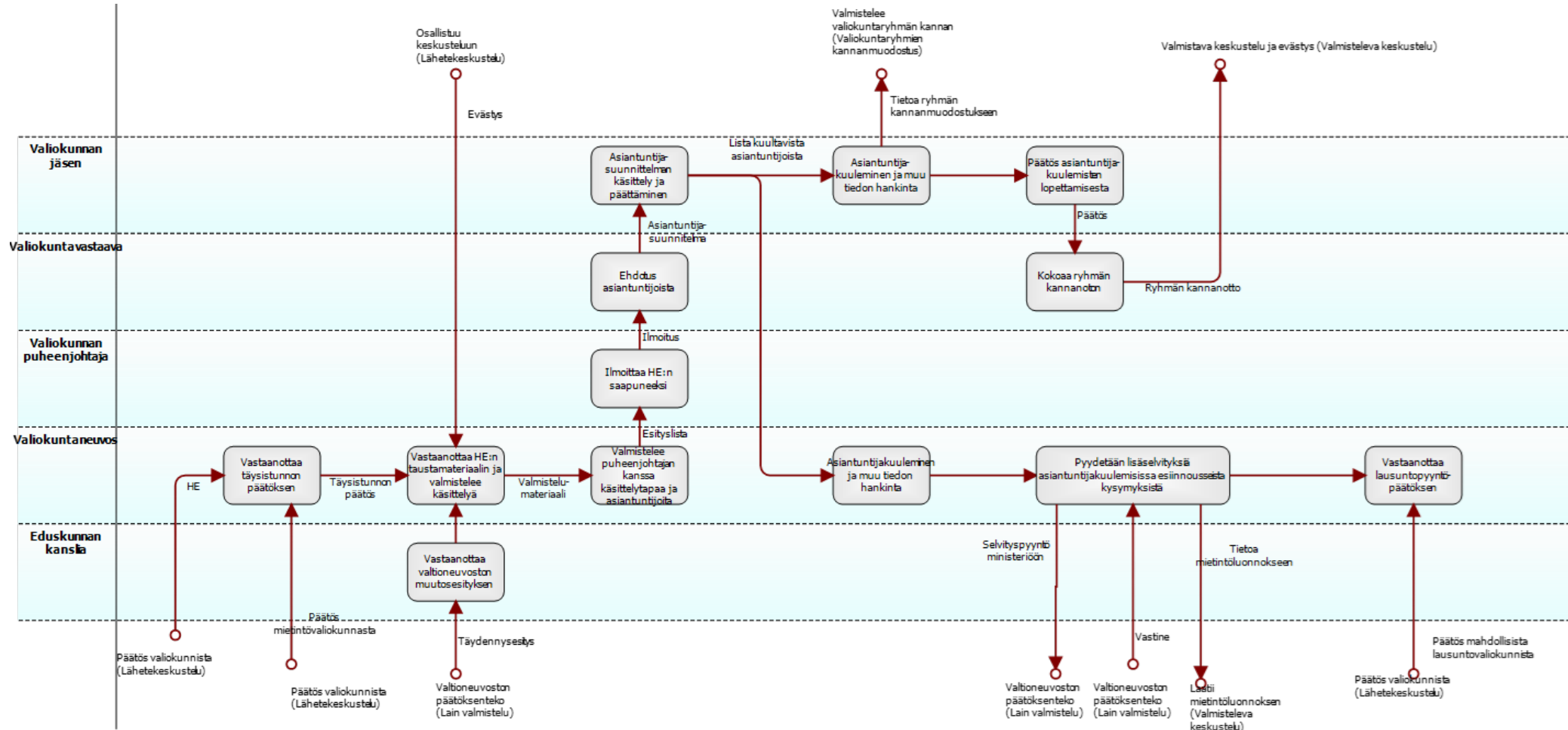
Lainsäädäntöprosessi: Eduskuntakäsittelyssä kaksi toisiinsa liittyvää prosessin osaa

Poliittinen prosessi

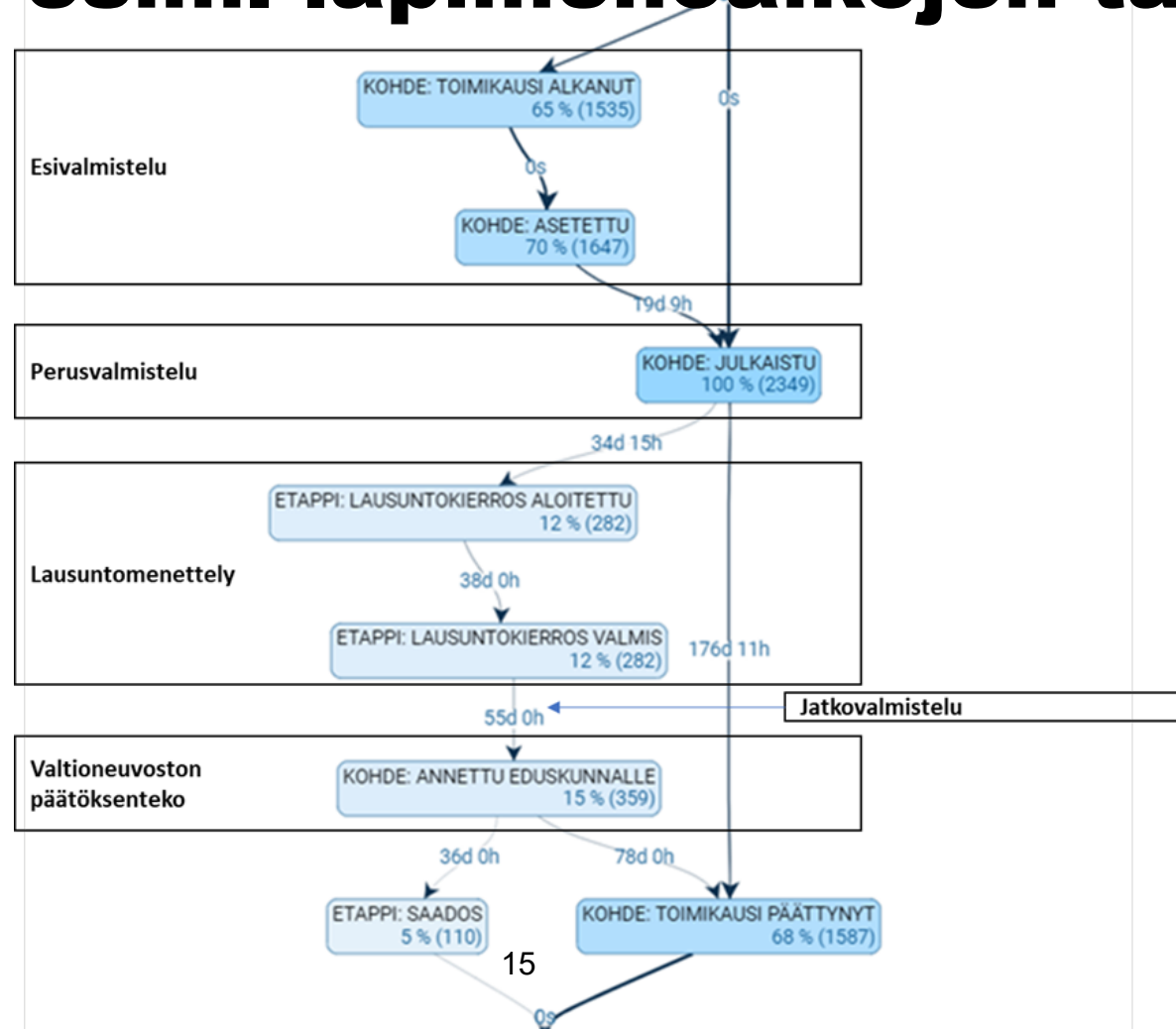

Muodollisjuridinen prosessi

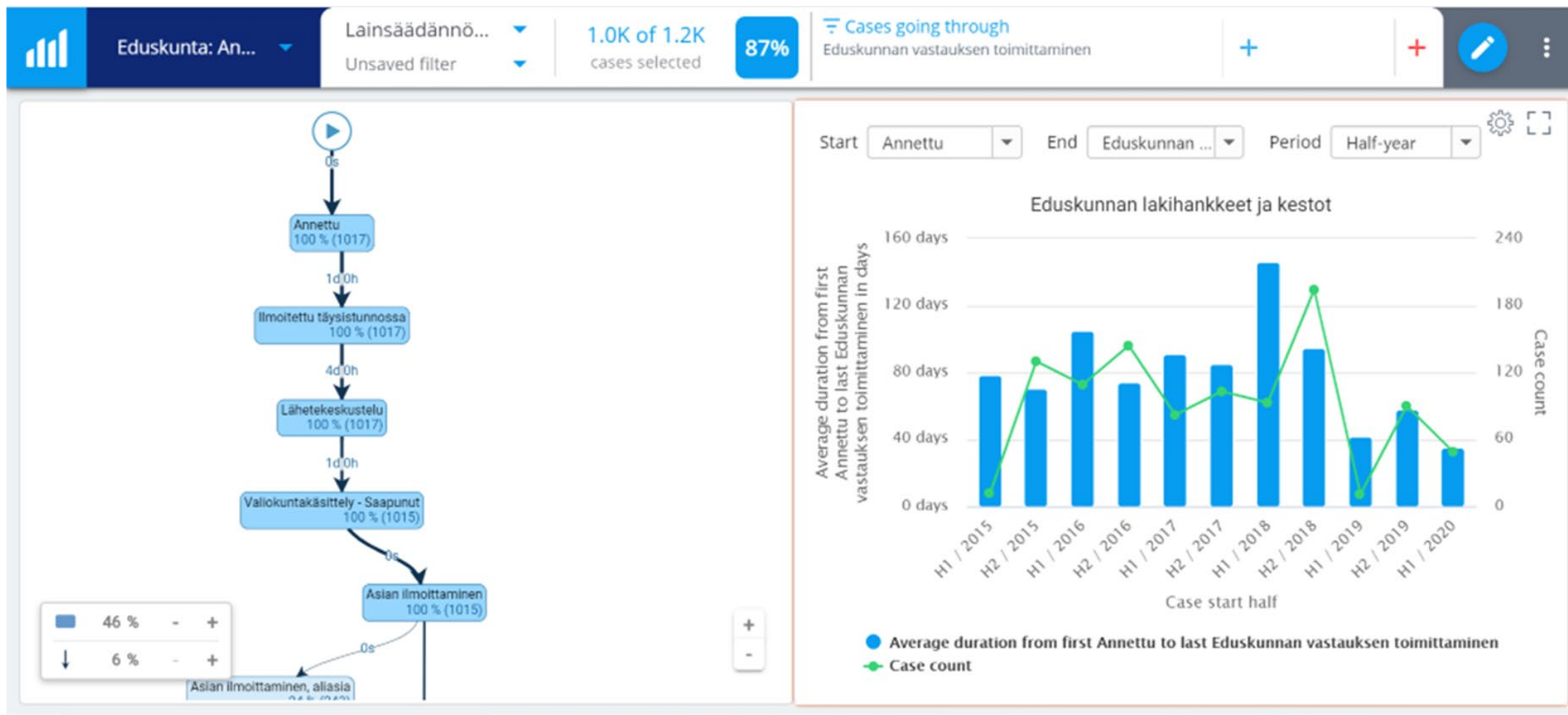
Yksityiskohtaiset kuvaukset osaprosesseista: Esim: Valiokuntakäsittelyn asiantuntijakuuleminen

Lainsäädäntöprosessin eri vaiheiden aikaleimoin varustetun prosessidatan louhinnalla esim. läpimenoaikojen tarkastelua

Prosessilouhinta QPR:n tehokkaila välineillä

Kuvakaappaus dashboardista, jossa lakihankkeiden keskimääräinen kesto ja määrä puolivuositason.

Datan visualisoinnilla läpinäkyvyyttä prosessiin

Kuvakaappaus dashboardista, jossa perustietoja yli 4 kk kestäneistä lakihankkeista vuoden mukaan.

QPR ProcessAnalyzerin käyttöönotto ja prosessilouhintaprojektin vaiheet

Datasta malliin

Tuodaan prosessin transaktiodata prosessilouhintavälineeseen.

- Tarkistetaan lähdeaineiston luonne ja laatu
- Anonymisoidaan aineisto tarvittaessa
- Valmistellaan aineisto latausta varten
- Ladataan aineisto prosessilouhintavälineeseen

Mallista analyysiin

Visualisoidaan prosessi datan pohjalta ja analysoidaan sitä käyttäen prosessilouhintavälineen analyysitoimintoja.

- Muodostetaan visuaalinen prosessi datan pohjalta
- Prosessille relevanttien toimijoiden ja data-analyttikoiden välisellä iteratiivisella dialogilla analysoidaan prosessia esim. asetettuja hypoteeseja vasten ja selvitetään eri tekijöiden juurisyitä
- Muodostetaan erilaisia analyysiraportteja ja näkymiä analyysin tueksi ja tulosten viestintään
- Tuotetaan mittarinäkymiä

Analyysistä tietoon

Käytetään analyysien tuloksia johtopäätösten tekemiseen ja tätä tietoa prosessin operatiiviseen johtamiseen ja kehittämisen suunnitteluun.

- Analyysitulokset muunnetaan organisaatiolle käytettäväksi tiedoksi
- Tehdään operatiiviseen prosessin toiminnan ohjaukseen liittyviä päätöksiä tiedon pohjalta
- Päätetään prosessin kehittämisestä ja niiden välisistä prioriteeteista saadun tiedon perusteella
- Seurataan prosessin toimintaa ja päätettyjen aktiviteettien vaikutusta luotujen mittarinäkymien ja analyysiraporttien pohjalta

Prosessilouhinnan hyödyt ja mahdollisuudet

- 1 Dataan pohjautuvan prosessianalyysin pohjalta organisaatio pystyy tekemään tietoon perustuvia päätöksiä prosessien johtamisessa.
- 2 Prosessien mittaaminen pystytään kohdistamaan oikeisiin paikkoihin ja tukemaan paremmin prosessin tehokkuuden johtamista.
- 3 Prosessilouhinnan avulla voidaan raportoida ja varmistaa toiminnan prosessienmukaisuus ja tehdä tietoon perustuvia ohjaavia ja korjaavia toimenpiteitä.
- 4 Optimaalisesti toimivat prosessit toimivat oikea-aikaisesti, tavoitellulla laadulla ja kerralla oikein.
- 5 Prosessilouhinnan päivittäinen käyttö tuottaa läpinäkyvyyttä prosessiin ja mahdollistaa poikkeavuuksien löytämisen nopeasti.

Digitaalisuuden mahdollisuudet vielä hyödyntämättä

